

Zavod za javno zdravstvo Istarske Županije
Služba za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti
ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja

Provedba posebne obveze podvrgavanja postupku
liječenja od droge u odnosu na maloljetnike

Helena Mitrović, prof. psiholog
v.d. voditelja Službe

Služba postoji od 1996. godine, tada pod nazivom Centar za prevenciju ovisnosti.

Od 2005. godine, Služba postaje dio Zavoda za javno zdravstvo IŽ.

Od 2011. godine sve zavodske službe u RH dobivaju novu djelatnost i postaju Službe za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja.

STRUČNI TIM SLUŽBE

- * 1 psihijatar na puno radno vrijeme
- * 2 psihijatra na ugovor o djelu
- * 2 liječnice na specijalizaciji iz psihijatrije
- * 1 liječnica opće medicine
- * 3 psihologa
- * 1 sociolog
- * 2 medicinske sestre

PROGRAMI KOJI SE PROVODE U SLUŽBI

- Motivacijski program - za ovisnike, konzumente i osobe s poteškoćama s područja mentalnog zdravlja
- Savjetovanje usmjereno zaštiti mentalnog zdravlja djece i adolescenata
- Rad na očuvanju mentalnog zdravlja djece i adolescenata s rizičnim ponašanjem
- Program smanjenja štete (metadonski i buprenorfinski program)
- Zaštitni preventivni programi (hepatitis, AIDS i sifilis)
- Drug-free program (program „ Život bez droge“)
- Programi resocijalizacije ovisnika
- Preventivni programi u odgojno obrazovnim ustanovama

Programi se provode kroz individualno, obiteljsko, partnersko i grupno savjetovanje i psihoterapiju, te medikamentoznu terapiju.

KORISNICI SLUŽBE

- Od početka rada Službe (1996. godina) do kraja 2012. registrirano je ukupno 2742 korisnika, od toga 1512 opijatskih ovisnika.
- U 2012. godini radilo se sa 1327 osoba od toga:
  - 689 osoba je došlo zbog problema zlouporabe droga
  - 237 osoba je došlo zbog problema mentalnog zdravlja
  - 401 roditelja i članova obitelji

PROVEDBA POSEBNE OBVEZE

Tko upućuje u tretman: ODO, Općinski sud, CZSS

Okviri tretmana:

- tretman je za klijenta obvezan
- traje 2 – 12 mjeseci
- uključuje kontrole urina na psihoaktivne tvari
- podrazumijeva apstinenciju

Upoznavanje klijenta (podaci o klijentu):

- karakteristike obitelji
  - školovanje
  - prijatelji
  - slobodno vrijeme
  - emocionalno funkcioniranje
  - znanje i stavovi o psihoaktivnim tvarima
-

MOTIVACIJA ZA TRETMAN

- Savladavanje otpora
  - Bitna nam je cjelokupna atmosfera u Službi – mjesto gdje ga se prihvaća i pokušava razumjeti
  - Bitan je odnos koji otpočетка terapeut stvara s klijentom
  - Razgovor o posljedicama i o tome koje su mu dobiti, a koji gubici (s jedne strane kratkotrajna uroda, dobro raspoloženje, osjećaj pripadanja vršnjacima, s druge strane zakonske posljedice, problemi u obitelji, školi, problemi sa zdravljem)
  - Edukacija o štetnom djelovanju droga
-
-

UTVRĐIVANJE PRAVILA

- poštivanje dogovora
(redoviti tjedni dolasci u dogovoreno vrijeme)
- apstinencija
- redovite kontrole urina

PROVEDBA TRETMANA

Tretman se provodi individualno (klijent dobiva jednog terapeuta), to znači da upoznajemo tog pojedinca i pokušamo raditi na svim problemima koje otkrijemo u radu s njim:

- obiteljski problemi, loši odnosi u obitelji, alkoholizam roditelja
- emocionalni problemi, loše raspoloženje, nisko samopoštovanje, loše socijalne vještine, kontrola impulsa, ljutnja, agresivnost
- problemi u školi
- drugi poremećaji u ponašanju: krađe, tučnjave, opijanje, kockanje
- rad na stavovima i psihoedukacija

-
- da bi sve to mogli provesti i da bi bili uspješniji, važno nam je uključiti i obitelj u tretman
  - uloga roditelja je da kontrolira javlja li se dijete redovito i kakvi su mu testovi urina
  - razgovara se o adekvatnim odgojnim metodama
  - ukoliko postoji patologija obitelji ili problemi u komunikaciji između članova obitelji inzistirat će se da i roditelji dolaze redovito na savjetovanje, individualnu psihoterapiju ili na grupnu psihoterapiju kod psihijatra
  - tretman uglavnom provode psiholozi
  - po potrebi se uključuju i psihijatri jer kod nekih osoba učestalo konzumiranje psihoaktivnih tvari može dovesti do psihoze ili drugih psihičkih smetnji (kod nekih primarne psihičke smetnje dovode do konzumacije psihoaktivnih tvari)

ŠTO AKO?

➤ *Osoba ne dolazi na tretman?*

Obaviještavamo ODO ili CZSS.

➤ *Osoba ima poteškoća u uspostavljanju apstinencije ili nije motivirana?*

Produžujemo tretman do granice do koje smatramo da ima smisla,
kasnije ODO ili Sud određuju daljnje sankcije.

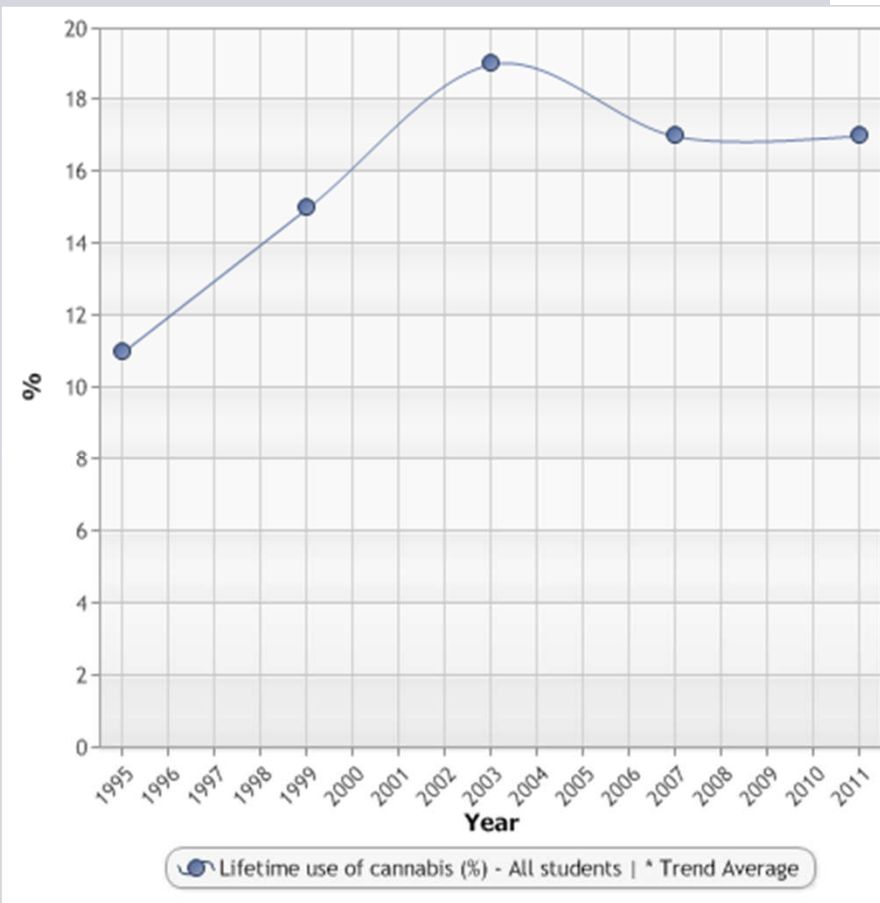
ZAŠTO JE VAŽNO UKLJUČITI MLADE U TRETMAN?

- Uglavnom sami nisu motivirani da se jave na liječenje (jer smatraju da nemaju značajnijih negativnih posljedica od marihuane i da mogu jednako funkcionirati.
  - Smatraju da "svi to rade!"
  - Smatraju da to nije štetno jer je "prirodno".
  - Roditelji imaju blagi stav i tolerantni su prema marihuani
  - Zakonska prisila otvara prostor za rane intervencije i prevenciju ozbiljnijih poremećaja
  - Ogroman broj naših heroinskih ovisnika je započelo s marihuanom
  - Nije lako prestati – potrebna je podrška stručnjaka i obitelji
  - Kontrola urina važan faktor – manipulacija
  - Zbog pada motivacije i problema s pamćenjem i koncentracijom padaju razrede i odustaju od škole
  - "okidač" za ozbiljne psihičke bolesti (psihoza, BAP, SCH)
-
-

STATISTIČKI POKAZATELJI

Korištenje marihuane među učenicima 1. razreda srednjih škola u RH (ESPAD)

STATISTIČKI POKAZATELJI

Analiza rizičnih ponašanja srednjoškolaca u IŽ

(Institut za društvena istraživanja i Zavod za javno zdravstvo IŽ, 2012)

Korištenje marihuane ili hašiša					
Razred		nikad	eksperim.	povremeno	redovito
1.	muški	84,7%	9,9%	3,0%	2,5%
	ženski	84,5%	10,0%	2,5%	3,0%
2.	muški	73,3%	16,5%	4,4%	5,8%
	ženski	77,1%	14,1%	4,7%	4,2%
3.	muški	61,0%	25,4%	7,0%	6,6%
	ženski	74,1%	17,4%	4,0%	4,5%
4.	muški	53,8%	30,8%	8,5%	6,9%
	ženski	71,3%	21,6%	4,1%	2,9%

STATISTIČKI POKAZATELJI

Analiza rizičnih ponašanja srednjoškolaca u IŽ

(Institut za društvena istraživanja i Zavod za javno zdravstvo IŽ, 2012)

Korištenje amfetamina (<i>speed, ecstasy</i>)					
Razred		nikad	eksperim.	povremeno	redovito
1.	muški	98,5%	1,5%		
	ženski	97,0%	3,0%		
2.	muški	96,6%	2,9%	,5%	
	ženski	99,0%	1,0%		
3.	muški	93,0%	5,7%	1,3%	
	ženski	97,5%	2,5%		
4.	muški	90,8%	9,2%		
	ženski	94,2%	4,1%	1,8%	

ZAVRŠETAK POSEBNE OBVEZE

- za vrijeme trajanja i po završetku mjere šalje se pismeno izvješće o tijeku ili ishodu tretmana
- usmeno, tijekom tretmana, međusobne konzultacije oko provedbe mjere nad određenim osobama

Problemi:

- mali broj osoba koje ovim putem dospije u tretman (s obzirom na ukupnu populaciju konzumenata)
- promjena zakona – važna uspostava suradnje s Prekršajnim sudom

---

HVALA NA PAŽNJI!
